

Zitting 1980–1981 Nr. 124a

15 697

Nadere wijziging van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de omzetbelasting 1968 en enige andere wetten (invoering van bepalingen inzake hoofdelijke aansprakelijkheid voor betaling van premie en loon- en omzetbelasting bij onderaanneming en het ter beschikking stellen van arbeidskrachten)

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR SOCIALE ZAKEN EN VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 15 april 1981

1. De leden van de fractie van het C.D.A. constateerden dat het aansprakelijk stellen van aannemers voor premie- en belastingschulden van onderaannemers een vèrgaande maatregel is in het Nederlands recht. Terecht is huns inziens de voorgestelde aansprakelijkstelling, tijdens de mondelinge behandeling in de Tweede Kamer, door de Minister van Justitie een «nieuwe rechtsfiguur» genoemd (Handelingen, zitting 1980–1981, blz. 4095 kolom 3).

Naar hun mening hadden de door de Regering ingediende nota's van wijziging het wetsontwerp verbeterd. Dit is tevens geschied door de tijdens de mondelinge behandeling in de Tweede Kamer door de bewindslieden gedane toezeggingen. Zij denken daarbij met name aan de mogelijkheid, dat zowel de belastinginspecteur als de bedrijfsvereniging een verklaring zal mogen en kunnen afgeven over het betalingsgedrag van de onderaannemer op het terrein van de relevante premies en belastingen.

De aan het woord zijnde leden vroegen of duidelijk kan worden gemaakt, dat een dergelijke verklaring niet in strijd komt met de wettelijk verankerde geheimhoudingsplicht. Ten aanzien van de bedrijfsverenigingen is door de Staatssecretaris van Sociale Zaken tijdens de mondelinge behandeling opgemerkt (blz. 4207, kolom 3), dat de verklaring kan worden afgegeven aan de hoofdaannemer of aannemer. Later (blz. 4208, kolom 1) merkte hij op, dat de informatie wordt verstrekt aan de betrokkenen, die deze weer kunnen doorgeven aan derden.

Kan precies worden omschreven hoe de gedragslijn in de praktijk zal zijn?

Voorts vroegen deze leden of reeds iets meer kan worden meegedeeld over de technisch-administratieve verwerking met betrekking tot de bij nota van wijziging (stuk nr. 12) mogelijk gemaakte zogenaamde geblokkeerde rekening, die uitsluitend kan worden gebruikt voor voldoening van premie- en belastingschulden. Is het juist dat de zekerheid die de aannemer zich met betrekking tot de geblokkeerde rekening zal moeten verschaffen – namelijk dat deze niet voor andere betalingsdoeleinden zal worden aangewend – door de onderaannemer als «betuttelend» zal worden ervaren? (Zie Bouwbelangen, officieel orgaan van het Algemeen Verbond Bouwbedrijf, dd. 13 maart 1981).

Is bekend wat de mening is van de Bankiersvereniging over deze regeling?

2. De leden van de fractie van de P.v.d.A. merkten op dat de verschuldigde sociale verzekeringspremies en de loonbelasting van een onderaannemer ingevorderd worden door uitvoeringsorganen en fiscus op grond van

¹ Samenstelling:

Sociale Zaken: Van Dalen (CDA), Franssen (CDA) (Voorzitter), Kloos (PvdA), Versloot (PvdA), Van Tets (VVD), Vonhoff-Luijendijk (VVD), Trip (PPR), Glastra van Loon (D'66), IJmkers (CPN), Meuleman (SGP), Van der Jagt (GPV), Vogt (PSP)

Justitie: W. F. de Gaay Fortman (CDA) (Voorzitter), Leyten-de Wijkerslooth de Weerdesteyn (CDA), Van der Meer (PvdA), Derks (PvdA), Heyne Makkreel (VVD), Wiebenga (VVD), B. de Gaay Fortman (PPR), Glastra van Loon (D'66), IJmkers (CPN), Meuleman (SGP), Van der Jagt (GPV), Vogt (PSP)

loonlijsten, die door de onderaannemer na afloop van een kalenderjaar worden ingeleverd. Met betrekking tot de premie van de sociale verzekering gaat hieraan een kwartaalsgewijze invordering van een voorschot vooraf, dat geheven wordt op basis van geschatte te betalen lonen.

In het voorliggend wetsontwerp is de hoofdaannemer hoofdelijk aansprakelijk voor premies en loonbelasting die verschuldigd zijn door de onderaannemer ter zake van arbeid verricht ten behoeve van het door de hoofdaannemer opgedragen werk.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. zagen niet in hoe het mogelijk is om in loonlijsten (en a fortiori in geschatte loonbedragen voor voorschothetfingen) voor de hoofdaannemer een zodanig onderscheid te maken dat duidelijk is welke premies en loonbelasting verschuldigd zijn voor het door hem opgedragen werk. Te meer daar de onderaannemer dikwijls een veelheid aan werken tezelfdertijd zal uitvoeren. Voorts kan het huns inziens de hoofdaannemer niet duidelijk zijn welke premie- en belastingbetalingen door een onderaannemer betrekking hebben op «zijn» werk, en voor welke restantverplichtingen de hoofdaannemer mede-verantwoordelijk is.

De aan het woord zijnde leden betoogden dat zelfs het feit dat de onderaannemer betalingen doet niet inhoudt dat de hoofdaannemer van zijn mede-aansprakelijkheid ontslagen is. Immers het door de onderaannemer werkelijk verschuldigde kan slechts na afloop (en soms geruime tijd na afloop) van het kalenderjaar worden vastgesteld, en dan slechts door uitsplitsing van de loonlijsten van wellicht vele in de keten voorkomende onderaannemers. Pas bij beschouwing van al deze op één werk betrekking hebbende onderdelen kan worden bepaald of de hoofdaannemer uiteindelijk vrijuit gaat. Deze leden stelden dat slechts wanneer

- voor iedere onderaannemer voor elk afzonderlijk werk een geblokkeerde rekening kan worden gecreëerd en
- de hoofdaannemer in staat is elke betaling ten laste van die geblokkeerde rekening te controleren op het verband met «zijn» werk en op haar volledigheid en juistheid

de aannemer kan profiteren van het gecreëerd rechtsvermoeden.

Zij vroegen in dit verband de mening van de bewindslieden over de uitvoering van het in het wetsontwerp opgenomen systeem zowel in het geval dat géén (facultatieve) geblokkeerde rekeningen worden gebruikt als in het geval dat wél van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt.

3. De leden van de fractie van de V.V.D. verklaarden met instemming te hebben kennisgenomen van de wijze waarop dit wetsontwerp in de Tweede Kamer door de bewindslieden is beargumenteerd. Zij zouden voor de goede orde nog graag antwoord ontvangen op de volgende vragen:

- Kunnen de bewindslieden bevestigen dat de primaire bewijslast bij de bedrijfsvereniging c.q. de fiscus blijft berusten; dit in die zin, dat de hoofdaannemer alleen kan worden aangesproken indien de bedrijfsvereniging c.q. de fiscus kan aantonen dat een onderaannemer in gebreke is gebleven?
- Welke waarborgen bestaan dat de bedrijfsvereniging c.q. de fiscus allereerst de meest schuldige in de keten – degene die met de malafide onderaannemer contracteerde – en niet gemakshalve de meest solvabele zal aanspreken?
- Is het rapport waarvan sprake is op blz. 17 van de nota naar aanleiding van het eindverslag (stuk nr. 11) inderdaad vóór 1 april ontvangen en geeft dit rapport de bewindslieden aanleiding tot commentaar?

De voorzitter van de vaste Commissie voor Sociale Zaken,
Franssen

De voorzitter van de vaste Commissie voor Justitie,
W. F. de Gaay Fortman

De griffier voor dit verslag,
Sprey